

skabe bedst mulige betingelser for udnyttelsen af farvandene til egne transportere og til sikring af hærens operationer.

Som det øvrige danske forsvar må Søværnet være indstillet på en strategisk defensiv holdning over for de muligheder for politisk og militær aggression, som Warszawapagten militære potentiel rummer. Dette indebærer krav om et stadigt operativt beredskab, herunder udførelse dels af kontinuerede, opslidende overvågningsoperationer, dels af temporære, men intense aktioner over for opstående trusler.

Det er af yderste vigtighed, at flådens mobilitet og fleksibilitet udnyttes over for de rigt varierede fjendtlige muligheder, bl. a. med henblik på at tage initiativet i taktiske situationer. Herved tvinges fjenden til uafbrudt at tage overraskende udviklinger i betragtning og derfor at afsætte skibe og fly til beskyttelse af sine operationer, ligesom han tvinges til at holde et højt taktisk beredskab, som igen vil gøre det vanskeliggere og dyrere for ham at nå sine mål. Danske styrkers fortrolighed med egne farvandes karakter, kendskab til egne minefelter, og mobilitet må udnyttes fuldt ud for at opnå taktisk overraskelse og derved i muligt omfang udligne styrkemæssig underlegenhed.

En operativt balanceret indsats, som under bedst mulig udnyttelse af farvandsgeografiske forhold tilsigter at byde en f. eks. østfra kommende modstander flest mulige taktiske komplikationer, bør omfatte anvendelse af:

— undervandsbåde placeret i områder med passende vanddybde langs mulige opmarchveje for at angribe transportskibe og større kampenheder,

— overfladekampgrupper til dækning fortrinsvis af de syd- og sydøstlige adgangsområder til danske kyster og farvande, herunder dækning af defensiv minelægning, samt

— minelægnings-, kyst- og havneforsvarsstyrker, hvortil kommer minestyrere til sikring af sejlruter.

Overfladekampgrupperne, hvis enheder efter omstændighederne også må kunne indsættes i Kattegat, bør bestå af torpedobåde støttet af et lederfartøj og af enkelte helikoptere. I tilfælde af dårlige vejforhold må torpedobåde udgå og særlige kampgrupper

formeres af rådige lederfartøjer, som også vil være velegnede til overvågnings- og afvisningsopgaver under fredsforhold og i spændingsperioder, jfr. pkt. 20. Kampgrupperne skal efter forholdene kunne samvirke direkte med fly.

22. For fuldstændighedens skyld skal nævnes, at Søværnet i fredstid har løst og løser en række specialopgaver, såsom fiskeriinspektion, søopmåling og stationstjeneste, hvilke opgaver i stor udstrækning er beslægtede med overvågnings- og varslingsopgaverne og derfor er naturlige fredstidsudløbere af forsvarsopgaverne.

Hertil anvendes fortrinsvis særligt byggede inspektionsskibe og kuttere, hvis virksomhed i krigstilfælde må tage sigte på overvågning og bevogtning af havne og særlige farvandsområder.

Materiel udvikling.

23. Gennemførelse af sømilitære forsvarsoperationer kræver skibsmateriel, som dels er forsynet med hensigtsmæssig armering samt med fornødent kommunikations- og varslingsudstyr, dels i besiddelse af rimelig udholdenhed. Hver operations art kunne motivere sin særlige skibstype, men af praktiske og økonomiske grunde søges antallet af forskellige typer holdt lavest muligt, idet visse typer udformes til løsning af flere opgaver.

24. De skibsbårne våbensystemer, som i særlig grad er anvendelige i Østersøområdet, omfatter let og mellemsvært artilleri, torpedoer og miner samt de nyudviklede sø- og luftmålsmissiler.

Såvel de konventionelle som de nyere våbensystemer har i 1960-erne gennemgået en teknisk udvikling, som har medført betydelig øget virkning og driftssikkerhed. Denne udvikling påregnes fortsat i 1970-erne, evt. dog i langsommere tempo på nogle områder.

Sideløbende med forbedringerne af selve våbensystemerne har der fundet en stærk udvikling sted af det elektroniske kommunikations- og våbenledelsesudstyr, hvis betydning i øvrigt er steget som følge af kravene til bl. a. våbnenes større rækning og nøjagtighed.

Artilleriet har opnået en høj grad af automatisering, som har givet større skudhastighed, ligesom rækningen er forøget. Samtidig